

"VODOVOD" a.d. PRIJEDOR

PLAN POSLOVANJA

ZA PERIOD 2022 - 2024

DIREKTOR:

Vlado Reljić, dipl.inž.maš.

Prijedor, Februar 2022. godine.

Sadržaj:

1. UVOD

Br.		Strana
1.1	Djelatnost preduzeća	4
1.2	Pravni status	4
1.3	Misija i vizija	5

2. STRATEŠKA PODRUČJA RAZVOJA

Br.		Strana
2.1	Sadašnje usluge	5-6
2.2	Područje usluga	7

3. POSLOVANJE

Br.		Strana
3.1	Zaposlenici	8
3.2	Odnosi sa javnošću	8
3.3	Plan poslovanja Pravne službe	9-10
3.4	Razvoj ljudskih resursa	10
3.5	Razvoj tehničkih resursa	10-11
3.6	Planirane investicije	11-12
3.7	Plan nabavke mehanizacije i opreme	13
3.8	Plan popravki i zamjene vodomjera	14
3.9	Kartiranje mreže, efikasno zoniranje i program mjerenja	14
3.8	Implementacija GIS-a	14-15
3.9	Željeno i postojeće stanje	15

4. NEPRIHODOVANA VODA

Br.		Strana
4.1	Ciljevi	15-16

5. FINANSIJE

Br.		Strana
5.1	Politika cijena	17
5.2	Željeno i postojeće stanje	17
5.3	Ciljevi	17-18
5.4	Računovodstvo	18
5.4	Ciljevi	18

6. BUDŽET I IZRADA POSLOVNIH PLANOVA

Br.		Strana
6.1	Ciljevi	18

7. ISPORUKA VODE

Br.		Strana
7.1	Količina isporučene vode	18
7.2	Kvalitet usluga	19
7.3	Naplata	20
7.4	Broj korisnika	20
7.5	Mjerenje potrošnje vode	20
7.6	Obaveze	21
7.7	Cijene vode	21-22
7.8	Prihodi i rashodi	22

1. Uvod

-Cilj izrade trogodišnjeg operativnog biznis plana je:

- Da dokumentuje planirani poslovni razvoj sa kojim su se saglasili uprava Vodovoda i Grad Prijedor;
- Da obezbijedi sve potrebne uslove za učešće u drugoj fazi MEG projekta;
- Da služi kao sredstvo upravljanja u realizaciji trogodišnjeg planiranog razvoja. Vodovod će jednom godišnje izvršiti ponovnu procjenu svoje poslovne situacije i vršiti neophodne korekcije poslovnog plana.

1.1 Djelatnosti preduzeća

Prema Statutu preduzeća glavne djelatnosti preduzeća Vodovod a.d. Prijedor danas su:

- Zahvatanje, dezinfekcija, distribucija i kontrola kvaliteta pitke vode
- Prikupljanje i odvođenje otpadnih voda
- Izgradnja hidrotehničkih objekata
- Oправка i baždarenje vodomjera
- Različiti građevinski radovi koji traže posebno izvođenje ili opremu
- Tehnička ispitivanja i analize
- Izrada projektne i druge tehničke dokumentacije

1.2 Pravni status

Od procesa privatizacije sprovedenog 1999. - 2000. Vodovod ima pravni status akcionarskog društva. Preduzeće je organizovano u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima.

Pravni status preduzeća je: Akcionarsko društvo.

Vlasnička struktura preduzeća je sledeća:

- 74,69% kapital Grad Prijedor,
- 14,95% Fortis Grupa,
- 10,36 % vaučer ponuda i interni dioničari,

Direktor preduzeća: Vlado Reljić, imenovan od strane Nadzornog odbora za v.d. dana 13.12.2021. godine.

Nadzorni odbor je imenovan 09.03.2021. godine, broji tri člana i to: Rajko Drinić predsjednik, Živko Babić član i Nikola Kesić član. Zbog smrti Rajka Drinića, 25.10.2021. godine imenovan je novi član Nadzornog odbora Dejan Rendić, a za predsjednika je izabran Živko Babić.

Odbor za reviziju je imenovan 23.10.2020. godine, broji tri člana i to: Vinka Pekija predsjednik, Radana Petković član i Manojlo Marčetić član.

Predsjednik Skupštine akcionara: Vera Čađo.

Predstavnik kapitala Grada Prijedor: Rade Rosić.

Adresa: Kozarska broj. 87 Prijedor.

Oblik organizovanja: Akcionarsko društvo.

Djelatnost: proizvodnja, prečišćavanje, distribucija vode, sakupljanje i odvođenje fekalne, industrijske i atmosfere vode.

1.3 Misija i vizija

Strateški razvoj Vodovoda zasnovan je na sljedećem:

Izjava o misiji	Misija "Vodovoda" a.d. Prijedor je obezbjeđenje pitke vode i odvođenja otpadnih voda za sve stanovnike, privredna društva i javne ustanove u Gradu Prijedor, briga o zdravlju stanovnika i bezbjednom vodosnabdijevanju i o visokom nivou kvaliteta zaštite životne sredine.
Vizija	Vodovod nastoji da postane još efikasniji i uspješniji u izvršavanju svojih obaveza, pružanju usluga korisnicima i da postane ekonomski održiv.
Osnovne vrijednosti	Mi u Vodovodu uvažavamo i težimo ka korištenju našeg iskustva, znanja i inicijativa, kako bismo postigli održivo upravljanje vodnim resursima u ravnoteži sa prirodnim okruženjem. Nastojimo da stanovništvu i drugim potrošačima obezbijedimo pouzdane i korisne usluge.

2. Strateška područja razvoja

Uzimajući u obzir činjenice iz analize aktuelnog stanja, Vodovod planira sljedeći strateški razvoj:

- **Poslovne aktivnosti:** Proširenje usluga na nove korisnike, na novim područjima, na kontrolisan način
- **Vodni resursi:** Zaštita vodnih resursa koji se koriste i njihova kontrolisana i racionalna eksploatacija (optimalni uslovi zahvatanja vode na bunarima, mjerenje proizvodnje, smanjenje gubitaka)
- **Infrastruktura:** Ciljana tehnička poboljšanja i proširenja u skladu sa potrebama i raspoloživim sredstvima
- **Organizacija:** Unapređenje efikasnosti, uspješnosti i ekonomičnosti sadašnjih organizacionih struktura i procedura u preduzeću
- **Ljudski resursi:** Unapređenje kapaciteta zaposlenih i poboljšanje radnog okruženja za kvalifikovano osoblje
- **Finansijski resursi:** Povećanje prihoda, formiranje troškovnih centara i održavanje troškova pod kontrolom, smanjenje dugovanja i povećanje akcijskog kapitala za buduća ulaganja
- **Procjena institucionalnih, operativnih i finansijskih kapaciteta** i područja mogućih poboljšanja u Vodovodu i izrada akcijskog plana na osnovi pristupa Planiraj Uradi Provjeri Prilagodi (PDCA ciklus) kroz implementaciju MEG projekta u saradnji sa konsultantima UNDP BiH.

Procjenjuje se da su područja sa najvećim mogućnostima poboljšanja:

- Autonomija preduzeća (unapređenje i provođenje zakona i podzakonskih akata koji regulišu pitanje vodosnabdijevanja i odvodnje i tretmana otpadnih voda, koja bi trebala definisati i nadležnosti za kapitalna ulaganja kao i bolji način određivanja tarife, pitanja subvencioniranja itd.). Međutim, za poboljšanja u okviru ovog područja osim spremnosti lokalne samouprave da radi na rješavanju navedenih problema potrebno je i angažovanje Vlade Republike Srpske na reformi vodnog sektora.
- Organizaciona struktura i zaposleni (usvajanje organizacione strukture koja će omogućiti efikasniji rad preduzeća, racionalizacija broja zaposlenih, formiranje odjela za GIS i tima za mjerenje). U planu je smanjenje broja zaposlenih kao što se predviđa u MEG projektu da do 2024. godine smanjimo broj zaposlenih na ukupno 96.
- Unapređenje odnosa sa korisnicima

- Tehnički aspekt (kartiranje mreže i formiranje GIS baze podataka, efikasno zoniranje i priprema i provođenje programa mjerenja, smanjenje neoprihodovane vode i sl.). Cilj je da se sve mjerne zone obuhvate mjernim instrumentima radi što preciznijeg određivanja neobračunate vode
- Ekonomsko-financijski aspekt (definisanje metodologije formiranja prijedloga tarife zasnovana na pokrivanju odnosnih troškova, tarifni model je povezan sa računovodstvenim sistemom, poboljšanje procesa naplate, determinisani troškovni centri, itd.)

Očekuje se vidljiv napredak u periodu od 24 mjeseca od početka realizacije akcijskog plana.

2.1. Sadašnje usluge

-Snabdijevanje pitkom vodom

Snabdijevanje pitkom vodom vrši se uglavnom iz izvorišta Mataruško Polje - Tukovi i izvorišta Prijedorčanka. Pored toga, neke mjesne zajednice na području Kozarca snabdijevaju se sa dva izvora iznad Kozarca - Vrijeska i Ratkovo Vrelo. Naselje Donja Dragotinja ima svoj zaseban sistem u okviru Vodovoda Prijedor. Nakon završetka projekta vodosnabdijevanja Prijedora - SECO obezbijedene su dovoljne količine vode za sve potrošače u zoni obuhvata i stvoreni uslovi za značajno proširenje sistema.

Prema rezultatima analize kvaliteta vode iz prethodnog perioda kvalitet podzemnih voda je generalno veoma dobar i raspoloživi podaci ne ukazuju na zagađenje podzemnih izvorišta.

-Usluge odvodnje otpadnih voda

Pored vodosnabdijevanja, Vodovod pruža i usluge vezane za otpadne vode. Ove usluge, uglavnom, obuhvataju sljedeće: korištenje i ograničeno održavanje postojećih sistema prikupljanja otpadnih voda u Prijedoru, Ljubiji i Kozarcu.

Ukupna količina prikupljenih otpadnih voda je samo oko 35 litara po glavi stanovnika na području usluga (oko 70.000 stanovnika). Prihodi od usluga otpadnih voda iznose oko 11,8% u odnosu na ukupne prihode od prodaje pitke vode i otpadnih voda.

U planskom periodu će se organizovati sistematski monitoring otpadnih voda i monitoring voda recipijenta za odlaganje prečišćenih voda, sa ciljem da se obezbijede osnovni podaci za projektovanje uređaja za prečišćavanje. Vodovod je opremio laboratoriju za otpadne vode i naredni koraci podrazumjevaju uzimanje uzoraka na kontrolnim tačkama i pravljenje baze podataka o istim.

-Ostale usluge vezane za vodu

Potrošači su odgovorni za kupovinu svog prvog vodomjera. Vodovod je odgovoran za očitavanje i održavanje vodomjera. Odgovarajuća mjesečna taksa naplaćuje se uz svaki račun. Za održavanje vodomjera Vodovod koristi radionicu za testiranje i baždarenje vodomjera, gdje bi svi instalirani vodomjeri trebali biti baždareni svakih 5 godina. Vodovod ostvaruje i prihod od usluga priključivanja, tj. priključaka novih potrošača na sisteme vodosnabdijevanja i kanalizacije.

-Ostale usluge koje nisu vezane za vodu

Pored usluga vezanih za vodu, Vodovod obavlja i različite vrste građevinskih radova, za koje je potrebna posebna stručnost i mehanizacija.

Osim toga, Vodovod obavlja tehnička ispitivanja i analize i izrađuje projektnu i drugu tehničku dokumentaciju za sanaciju, rekonstrukciju i dogradnju vodovodnih i kanizacionih sistema.

-Ugovori o pružanju usluga

Ugovori ili sporazumi o pružanju usluga trenutno postoje između Vodovoda i zanatskog sektora i industrije. Početkom februara 2020. godine se pristupilo potpisivanju ugovora i sa potrošačima iz kategorije domaćinstava. Plan je da u narednom periodu ugovore potpiše što veći broj potrošača, što će se realizovati i kroz medijsko pozivanje korisnika da se jave u prostorije „Vodovoda“ radi zaključivanja ugovora o pružanju usluga javnog vodovoda i javne kanalizacije.

Godina	2020. godina	2021. godina	2022.-2024 godina - plan
Broj zaključenih ugovora	2263	558	5000
Ukupno		2821	

2.2. Područje usluga

-Sadašnje područje usluga

Vodovod danas pruža svoje usluge domaćinstvima, privrednim i budžetskim potrošačima.

Nakon završetka projekta vodosnabdijevanja Prijedora SECO, možemo izdvojiti više podsistema koji pokazuju da je došlo do značajnog proširenja područja usluga.

1. Gradsko područje
2. Linija Prijedor - Hambarine - Ljubija
3. Linija Pašinac - Vlačine - Barakovac
4. Linija Bišćani - Jugovci - Cikote - Volar
5. Donja Dragotinja

Ukupan broj stanovnika na području usluga je oko 70.000.

-Proširenje područja usluga

Vodovod planira da proširi područje usluga u naseljima i prema dinamici datoj u tabeli br.1.

Izvršiće se izgradnja i priključivanje vodovodne mreže na prijedorski vodovodni sistem - proširenja i na vodovodni sistem Crno Vrelo - nova izgradnja.

Tabela 1.

2022.	2023.	2024.
Crno vrelo - 11 naselja - priključaka 2.500	50 - priključaka	50 - priključaka
Proširenje korisnika gradskog vodovodnog sistema - priključaka 150	150 - priključaka	150 - priključaka

Navedeni planovi za proširenje upućuju na to da bi Vodovod 2022. godine imao oko 2.650 novih priključaka, a 2023. još oko 200 novih priključaka, te 2024. još oko 200 novih priključaka što bi značajno popravilo finansijsko stanje i uslove poslovanja preduzeća.

3. Poslovanje

3.1. Zaposlenici

A.D.Vodovod trenutno ima 99 zaposlenih radnika. Da bi postigao standard od 1,2 na 1.000 stanovnika - korisnika usluga, a u okviru MEG-projekta, ima moratorij zapošljavanja za period od sedam (7) godina, počev od 2018. godine. Prema predstavljenom planu u tom periodu broj zaposlenih će se smanjiti na 96. Planiranim proširenjem mreže, uspjeće se zadovoljiti navedeni standard. Pomenutim planom se pored regulisanja broja zaposlenih, nastoji postići i potpuna radna angažovanost radnika u toku radnog vremena. U toku 2022. godine će se smanjiti broj radnika na osnovu ispunjavanja uslova za penziju. Uslove za penziju ispunjava 5 radnika.

U tabeli ispod je predstavljen prosjek zaposlenih radnika od 2019. do 2021. godine, kao i plan za 2022-2024. godinu. Vidno je da je a.d.Vodovod ozbiljno shvatio ovaj zadatak projekta te aktivno radi na njegovom provođenju.

Služba:	Broj zaposlenih 2019.	Broj zaposlenih 2020.	Broj zaposlenih 2021.	Plan za 2022.	Plan za 2023.	Plan za 2024.
1. Uprava preduzeća	3	3	3	3	3	3
2. Tehnička služba	42	42	42	38	38	37
3. Računovodstvo i Služba za odnose sa korisnicima	31	29	33	28	28	28
4. Služba pravnih, opštih i kad.poslova	9	8	4	9	9	9
5. Služba za razvoj i ekologiju	17	18	16	18	18	18
6. Interni kontrolor	1	1	1	1	1	1
Ukupno:	103	101	99	95	95	94

3.2. Odnosi sa javnošću

„Vodovod“ a.d. već godinama unazad posvećuje veliku pažnju aktivnostima vezanim za odnose s javnošću i njihovim stalnim unapređivanjem. U pitanju su planske aktivnosti, definisane Procedurom za odnose sa korisnicima usluga i Operativnim planom za odnose sa korisnicima usluga, usvojenim u toku realizacije MEG projekta.

Kao i prethodnih godina, i u narednom trogodišnjem periodu Vodovod planira da održi kontinuitet u realizaciji i daljem unapređenju aktivnosti iz ove oblasti.

Služba za odnose s korisnicima usluga i dalje će redovno ažurirati bazu podataka o žalbama i zahtjevima potrošača, te će se vršiti analize unesenih podataka, sa ciljem da se odrede pravci daljih poboljšanja usluga. Kao i prethodne tri godine, i u narednom periodu Vodovod će provoditi godišnju anketu o zadovoljstvu potrošača uslugama Vodovoda, čiji će rezultati biti objavljeni na WEB stranici preduzeća. Po uzoru na 2019. godinu, kada je sa velikim uspjehom organizovan Dan otvorenih vrata Vodovoda, u planu je ponovno organizovanje ovog događaja u 2022. godini. 2020.i 2021. godine Dan otvorenih vrata nije organizovan zbog nepovoljne epidemiološke situacije izazvane pandemijom virusa korona. Svjetski Dan voda, ujedno i Dan „Vodovoda“ a.d.Prijedor, redovno se obilježava 22. marta svake godine. Tim povodom Vodovod izdaje i godišnji Bilten, u kojem se daje pregled aktivnosti i ostvarenih rezultata Vodovoda i koji se dostavlja svim potrošačima uz mjesečne račune u aprilu. Pored navedenih aktivnosti, i tokom naredne tri godine velika pažnja biće posvećena stalnom informisanju naših potrošača i medija o aktuelnostima u radu i poslovanju preduzeća, o radovima na komunalnoj infracstrukturi, cijeni i kvalitetu vode, naplati, procedurama priključenja na mrežu, o uvođenju novih usluga i drugim temama koje zanimaju naše potrošače. Permanentno se radi na ažuriranju WEB stranice preduzeća, na kojoj građani mogu pronaći sve informacije vezane za poslovanje „Vodovoda“ a.d.Prijedor, kao i uputiti svoje reklamacije, prijaviti kvar i stanje vodomjera.

Tabela: Plan aktivnosti vezanih za odnose s korisnicima usluga u narednom trogodišnjem periodu

R.br.	Aktivnost	Plan realizacije aktivnosti		
		2022.	2023.	2024.
1.	Evidentiranje zahtjeva i žalbi potrošača	kontinuirana aktivnost		
2.	Ažuriranje web stranice preduzeća	kontinuirana aktivnost		
3.	Informisanje potrošača o poslovanju, radovima na mreži i drugim aktuelnostima	kontinuirana aktivnost		
4.	Izveštaji o odnosima s korisnicima usluga	juli, decembar	juli, decembar	juli, decembar
5.	Provođenje ankete o zadovoljstvu potrošača	decembar	decembar	decembar
6.	Organizovanje Dana otvorenih vrata	novembar	novembar	novembar
7.	Obilježavanje Svjetskog dana voda	mart	mart	mart
8.	Izdavanje Biltena	april	april	april

3.3 Plan poslovanja pravne službe

U toku 2020.godine stvoreni su uslovi za početak rada sudskih predmeta u programu SOKOP. U ovom momentu u SOKOP-u imamo 1.755 podneska, tj. predloga za izvršenje iz 2011.,2012., 2013.,2014. godine, te jedan dio iz 2020. godine pa do kraja 2021. godine, na kojima je rad započet. Planiramo kontinuirano u narednom periodu unositi sve prijedloge za izvršenje koji su ostali van SOKOP-a, odnosno koji su predani sudu u štampanoj formi tokom 2015.,2016.,2017.,2018.,2019. godine i dio iz 2020. i 2021. godine. U pitanju je obiman posao, jer se radi o ukupno 6.995 predmeta, a posao je dodatno otežan činjenicom da za svaki konkretni prijedlog moramo rekonstruisati činjenično stanje koje je bilo aktuelno u vrijeme podnošenja prijedloga za izvršenje u pismenoj formi.

Polazeći od navedenog, plan Vodovoda je da održi kontinuitet u podnošenju novih prijedloga za izvršenje kao načina naplate svojih potraživanja u cilju izbjegavanja zastare, te da unese sve pomenute predmete u SOKOP u narednom periodu.

Na tom putu, bićemo u konstantnoj pismenoj komunikaciji sa Policijskom upravom, Matičnim uredom, Poreskom upravom, Fondom PIO, APIF-om i drugim organima od kojih dobijamo jako korisne podatke o potrošačima, tj. izvršenicima, te je u planu i za naredni trogodišnji period da ovu saradnju još poboljšamo, tj. skratimo vrijeme potrebno za razmjenu informacija i ispoštujemo ostavljene sudske rokove kako bi se sudski postupci završili stvarnom naplatom potraživanja koje imamo.

Obzirom da se stanje sa pandemijom KOVID 19 polako stabilizuje, planiramo nastavak potpisivanja ugovora sa potrošačima. Jasan cilj ne možemo postaviti jer ne znamo kako će se situacija odvijati.

U narednom periodu planiramo donijeti Pravilnik o registraciji potrošača i Pravilnik o načinu otkrivanja nelegalnih priključaka i neovlašćene potrošnje vode i načinu obračuna količine i novčane vrijednosti neovlašćeno potrošene vode koji će precizno definisati obaveze a.d. Vodovoda i korisnika naših usluga.

Rad na normativnoj implementaciji i realizaciji ocjene radnog učinka za zaposlenike i stručnom osposobljavanju i usavršavanju radnika.

Kontinuirano rješavati probleme krađe vode, te u tom cilju ostvariti saradnju sa Komunalnom policijom.

Svakodnevna saradnja sa Službom naplate u cilju prijavljivanja nelegalnih potrošača, središnje baze podataka o potrošačima, te rad na rješavanju reklamacija potrošača.

Rad na ažiriranju podataka o potrošačima, na način da se na temelju spiska umrlih koji dobijamo i Matičnog ureda, organizovano pozivamo nove potrošače radi uređivanja podataka.

Uređivanje zanatskog sektora potrošača. Ovo je zadatak koji se kontinuirano proteže kroz izvještaje Pravne službe, jer se uvijek radi na istom. Zanatski sektor je u velikoj mjeri uređen, ali svakodnevno se srećemo sa novim problemima koje je potrebno rješavati od slučaja do slučaja. Aktivan rad Okružnog privrednog suda u mnogome je olakšao rad na ovom sektoru potrošača.

Kontinuirano i aktivno učestvovati u projektu MEG u kojem preduzeće učestvuje. Pravna služba je od početka MEG projekta uključena u isti i ima brojne zadatke. Nadamo se da će nastavak ovog projekta donijeti još mnoge zadatke koji mogu uticati na poboljšanje poslovanja.

Većinu poslova koje služba obavlja je nemoguće planirati: broj i složenost budućih eventualnih sporova, broj i obim sjednica organa upravljanja, s tim da je kao i uvijek u planu pravne službe:

- Zastupanje preduzeća u svim postupcima i sporovima
- Organizovanje održavanja skupštine Nadzornog odbora društva
- Sačiniti pismene otpравke odluka, rješenja, vansudskih poravnanja i drugih akata organa preduzeća
- Uredna kadrovska evidencija i planiranje godišnjih odmora
- Obezbjediti održavanje čistoće upravne zgrade
- Obezbjediti uredno grijanje upravne zgrade
- Starati se o portirskoj službi

3.4. Razvoj ljudskih resursa

Za razvoj ljudskih resursa definisana je sljedeća strategija:

Vodovod sprovodi restriktivnu politiku zapošljavanja, što tačnije znači da će planirano proširenje usluga u narednim godinama biti realizovano uz sadašnji broj zaposlenih. Ovaj cilj biće postignut uz sljedeće mjere:

a) Sprovođenje racionalne organizacije

-Planira se redovno ažuriranje Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, sa ciljem poboljšanja efikasnosti promjene u odgovornostima i raspodjeli istih na niže nivoe organizacione strukture.

b) Druge aktivnosti

-Dodatna automatizacija u određenim područjima djelatnosti, npr. kroz slanje računa potrošačima putem pošte i ugradnjom vodomjera sa daljinskim očitavanjem.

-Planira se angažovanje specijalizovanih privatnih firmi za radove (kad to ima smisla),

-Planira se zapošljavanje novih radnika samo ukoliko posao ne može biti obavljen uz postojeći broj radnika i ukoliko budžet za ljudske resurse to dopušta

-Planira se penzionisanje radnika kroz stimulatívne otpremnine

-Preraspodjela poslova, tj. delegiranje poslova sa jednog radnika kojem prestaje radni odnos na jednog ili više radnika.

3.5. Razvoj tehničkih resursa

Nakon završetka projekta SECO obezbijeđeni su uslovi za pouzdano snabdijevanje svih potrošača 24 h kvalitetnom pitkom vodom i mogućnost širenja sistema na gravitirajuća naselja. Ostaje problem rehabilitacije i rekonstrukcije postojeće distributivne mreže i kućnih priključaka. Nalaz konsultantskih timova EIB i UNDP da je neobračunata voda u našem sistemu preko 70% govori da je investiranje u rješavanje ovog problema apsolutni prioritet. Dobri početni rezultati su ostvareni realizacijom projekta rekonstrukcije distributivne mreže u Raškovcu, Gašića naselju, Urijama i Čirkin polju iz aranžmana sa EIB. U okviru ovog projekta je obavljena i rekonstrukcija u Ul. Vuka Karadžića, izgradnja cjevovoda DN 500 mm preko mosta na Sani, zamjena cjevovoda od bunara B2 do rezervoara Hambarine i izgradnja vodovoda za naselja Janjića pumpa, Malo Palančište i Volar. Neposredni efekti ovog projekta su smanjeno zahvatanje vode na izvorštima od 70-90 l/sec, racionalnije korišćenje izvorišta i manja potrošnja električne energije. Završena je i izgradnja sekundarne distributivne mreže sistema Crno Vrelo, i pri kraju je izgradnja tercijarne vodovodne mreže sa kućnim priključcima. Vodovod je izradio veći dio potrebne dokumentacije za rehabilitaciju, rekonstrukciju i dogradnju distributivne vodovodne mreže i kućnih priključaka u svim planiranim zonama vodosnabdijevanja. Usvojenim izmjenama u Fiche project-u planirana su sredstva za realizaciju i ovih projekata. Plan da se do kraja 2022. godine krene sa radovima za završetak kanalizacionog sistema sa kućnim priključcima u naselju Tukovi sa ciljem značajnog doprinosa boljoj zaštiti izvorišta pitke vode je pod velikim upitnikom. Pored toga, zastoj u realizaciji ugovora sa EIB i ponovno preispitivanje prioriteta zajedno sa Gradom, odložili su realizaciju ovih projekata za bolja vremena. Inoviran je Projektni plan (Fiche project) za EIB, u kome je vodosnabdijevanje dobilo apsolutni prioritet, ali je potrebno tražiti druge izvore finansiranja. U oblasti kanalisanja Vodovod, zajedno sa Zavodom za izgradnju grada, planira učešće u snimanju postojećeg stanja i u izradi projekata rehabilitacije, rekonstrukcije i dogradnje kanalizacionog sistema u gradu i okolnim naseljima. Za naselja Kozarac i Omarska su izrađeni glavni projekti fekalne kanalizacione mreže.

3.6. Planirane investicije

R. b.	Naziv Projekta	Vrijednost KM sa PDV-om
Vodosnabdijevanje		
1.	Izgradnja tercijarne distributivne mreže i kućnih priključaka za naselja regionalnog vodovoda Crno Vrelo	9.200.000,00
2.	Cjevovodi i prikljucci u naselju Tukovi - Žeger-kućni prikljucci	185.973,93
3.	Sanacija vodovodne mreže i kućnih priključaka dijela naselja Čirkin polje- ugovoreno kroz MEG projekat - završetak	580.058,73
4.	Sanacija vodovodne mreže i kućnih priključaka u naselju Orlovača, donji Orlovci i donji Garevci	1.518.823,31
Pregled izrađene projektne dokumentacije i projekata za buduću realizaciju		
1.	Izgradnja infrastrukturnog objekta bunara BT1-BT2 sa pristupnim putem stubne trafo stanice i RZ V=1000m ³ sa primarnim cjevovodom sistema Tomašica - Prijedor	5.553.969,18
2.	Izgradnja infrastrukturnog objekta - vodovodna mreža sa kućnim priključcima i pumpnom stanicom u naselju Kavanište	206.361,46
3.	Rekonstrukcija vodovodne mreže dijela naselja Urije	331.358,99
4.	Izgradnja infrastrukturnog objekta - vodovodna mreža sa kućnim priključcima i pumpnom stanicom naselja Volar (2.Faza)	154.593,48
5.	Zamjena - sanacija postojećeg cjevovoda i kućnih priključaka (održavanje postojeće vodovodne mreže u dijelu naselja Orlovača, d.Orlovci i d.Garevci)	1.518.823,31
6.	Izgradnja infrastrukturnog objekta vodovodne mreže sa kućnim priključcima, pumpnom stanicom i rezervoarom V=40m ³ naselja Stari Voćnjak	622.249,48
7.	Rekonstrukcija čvornih mjesta u gradskom vodovodu	305.822,03
8.	Izgradnja infrastrukturnog objekta vodovodne mreže dijela naselja	127.166,33

	D.Garevci, zaseok Kukići	
9.	Izgradnja infrastrukturnog objekta vodovodne mreže u ulici 6. Krajiške Brigade u naselju Gomjenica	35.770,26
10.	Izgradnja infrastrukturnog objekta vodovodne mreže dijela naselja Čarakovo uz magistralni put M4	89.968,89
11.	Rekonstrukcija dijela vodovodne i kanalizacione mreže u ulici Majora M.Tepića	139.000,00
12.	Vodovodna mreža gornje i donje Ljubije	1.350.000,00
13.	Vodosnabdjevanje dijela naselja Brežičani - Kapela	142.176,43
14.	Vodosnabdjevanje dijela naselja Kalajevo	165.681,27
15.	Vodosnabdjevanje naselja M.Palančište (2.faza)	350.000,00
16.	Vodosnabdjevanje naselja Puharska i Čejreci	816.000,00
17.	Izgradnja postrojenja za tretman vode izvora „Ratkovo Vrelo,“ i „Vrijesak“	907.368,42
18.	Izgradnja infrastrukturnog objekta vodovodne mreže Tukovi - Žeger (dio izveden)	213.866,21
19.	Potisno - Gravitacioni cjevovod naselja Hambarine - Ljubija	552.383,60
20.	Rekonstrukcija distributivne vodovodne mreže u naselju Brežičani	544.429,55
21.	Rekonstrukcija vodovodne mreže po prioritetima tehničkog sektora	400.000,00
	Ukupno	14.526.988,89

Kanalizacija	
1.	Izrada glavnog projekta kanalizacione mreže za 6 objekata u Omladinskom putu
2.	Rekonstrukcija kanalizacione mreže kod zgrade B-4 u naselju Pećani
3.	Snimanje kanalizacione mreže u naselju Pećani i izrada elaborata
4.	Snimanje kanalizacione mreže u Aerodromskom naselju i unošenje u GIS bazu
5.	Izrada glavnog projekta kanalizacione mreže u naselju Krajina - Urađeno idejno rješenje
6.	Čišćenje i snimanje kanalizacione mreže u Rudničkoj ulici - dužina kanalizacione mreže L=200m
7.	Izrada glavnog projekta kanalizacione mreže lijeve i desne obale Puharske

-Investitorski plan je napravljen na bazi izrađene projektne dokumentacije i realnih potreba za neophodnu rekonstrukciju vodovodne i kanalizacione mreže. Izvore finansiranja je potrebno tražiti u saradnji sa Gradom.

3.7. Plan nabavke opreme i mehanizacije za period 2022 - 2024.godine

Prosječna starost osnovne opreme i vozila i pored izvršenih nabavki i dalje je velika. Pored toga nedostaje još dio osnovne opreme i mehanizacije koju je potrebno nabaviti u planskom periodu. Vodovod je u periodu 2018 - 2021 godine izvršio nabavku 6 novih vozila. U ovom planskom periodu Vodovod namjerava izvršiti sljedeće nabavke kako bi se održao visok nivo tekućeg održavanja vodovodnih i kanalizacionih sistema:

R.Br	Tip opreme	J.M.	Kol.	Cijena	Ukupno
1.	Paneli za PS Šumići	kom	1	6.000,00	6.000,00
2.	Ograda za zgradu Vodovoda	kom	1	6.000,00	6.000,00
3.	Nadstrašnica za skladište	kom	1	15.000,00	15.000,00
4.	Odvodnja atmosferske vode sa parkinga	kom	1	2.000,00	2.000,00
5.	Agregat	kom	1	3.500,00	3.500,00
6.	Teretno vozilo	kom	1	35.000,00	35.000,00
7.	Uređaji za daljinsko očitavanje vodomjera	kom	100	180,00	18.000,00
8.	Muljne pumpe	kom	3	800,00	2.400,00
9.	Pristupni put za rezervoar „Gornja Ljubija“	kom	1	10.000,00	10.000,00
10.	P.S.Bunara B2-rekonstrukcija krova	kom	1	10.000,00	10.000,00
11.	Ploter	kom	1	10.000,00	10.000,00
12.	Nadogradnja za daljinsko očitavanje zonskih vodomjera	kom	15	1.700,00	25.500,00
13.	Kanal Đžet	kom	1	600.000,00	600.000,00
14.	Oprema za laboratoriju	uk	1	20.000,00	20.000,00
Ukupno:				720.180,00	763.400,00

Plan je napravljen na bazi realnih potreba a realizacija u trogodišnjem periodu će zavistiti od visine obračunate amortizacije.

Napomena: Navedene cijene treba uzeti sa rezervom, a razlog tome su evidentna konstantna poskupljenja skoro svih vrsta materijala u proteklom periodu.

3.8. Plan popravki i zamjene vodomjera

R.br.	Opis	2022.	2023.	2024.
1.	Popravka vodomjera	2.700	3.000	3.000
2.	Zamjena vodomjera	2.800	3.000	3.000
3.	Procenat očitavanja	92,7%	93,2	93,2

3.9. Kartiranje mreže, efikasno zoniranje i program mjerenja

Vodovodni i kanalizacioni sistemi su veoma složeni po svojoj strukturi i poslovnim procesima koji se nad njima obavljaju.

Adekvatno zoniranje i podzoniranje, prvenstveno uspostavljanje mjernih sekcija koje se posmatraju kao manji i odvojivi dio vodovodnog sistema neophodno je kao preduslov za efikasno upravljanje i održavanje ukupnog sistema vodosnabdjevanja. U tim sekcijama mjere se ulazi vode u sekcije i mjere se očitavanja u tim sekcijama, a kao rezultat dobija ukupan bilans vode po svakoj sekciji. Paralelno, vrši se tačno razdvajanje sekcija u koliko su na više mjesta na mreži međusobno povezane. Vrši se provjera propusnosti zatvarača, nekada i blindiranje zatvarača, ili pak ako su veze obostrano nužne onda se vrši ugradnja vodomjera sa dvosmjernim mjerenjem.

Nakon definisanja mjernih zona vrši se mjerenje minimalnih noćnih protoka i pritisaka. U 2022. te narednim godinama se očekuje intenzivniji rad na ovim poslovima kako bi se ostvarili ciljevi iz plana smanjenja neprihodovane vode. Vršiće se detaljno lociranje kvarova sa logerima šuma, sa kojima se mogu locirati kvarovi koji nisu vidljivi, a direktno utiču na neobračunatu količinu vode.

Implementacijom projekta MEG, Vodovod je izvršio podjelu ukupne vodovodne mreže na 40 DMA (mjernih zona), u kojima će se obezbijediti uslovi za stalnu kontrolu gubitaka i, uz određene tehničke zahvate, njihovo smanjenje do prihvatljive granice. Cilj je da se do kraja ovog planskog perioda neobračunata voda svede na nivo oko 60% (stvarni i prividni gubici). U okviru ovih aktivnosti razvoj informacionog sistema preduzeća je jedan od ključnih dijelova strategije i programa kontrole gubitaka vode.

3.10. Implementacija GIS-a

Vodovod Prijedor je u velikoj mjeri razvio GIS za svoje potrebe. Krajem 2016. godine formirana je ekipa za GIS, koja radi u sklopu Odjeljenja za smanjenje gubitaka. Uspostavljen je prostorni model vodovodne i kanalizacione mreže od strane tima za GIS, uz pomoć konsultanata iz Užica i počelo kreiranje digitalnog katastarskog plana (DKP) vodovodne i kanalizacione mreže (kroz program Map Info).

Izvršena je distribucija modela, odnosno distribucija podataka svim relevantnim subjektima u Preduzeću u cilju stvaranja platforme za pregledavanje, štampanje, ažuriranje i uopšte korištenje tih podataka.

Cilj je uspostavljanje GIS-a i modeliranje određenih poslovnih procesa i obavljanje tih procesa kroz GIS. Modeliranje poslovnih procesa se obavlja, i nastaviće se i u budućnosti, sljedećim programskim aplikacijama i nadogradnja već postojećih:

- Razvoj alata za pretragu i lociranje korisnika iz POIS sistema („Napлата“) koji će biti značajno brži i ugodniji za rad od trenutnog rješenja.
- Razvoj alata za automatsko bilansiranje zona.
- Razvoj alata za uvezivanje podataka o mjerenju pritisaka u DMA zonama, sa prikazom grafikona.
- Razvoj alata „Hodogram“, za generisanje hodograma čitačkih lista.
- Dalji razvoj alata „Info - potrošač“, kojem će biti dodate napredne opcije (generisanje finansijske kartice potrošača, detaljniji podaci od istoriji stanja vodomjera, generisanje izvještaja, lista potrošnje...)

- Procjena izvodljivosti i izrada softverskog rješenja koje će omogućiti generički prikaz stare baze i novog programa („Naplata“). Ovo bi bilo rješenje nezavisno od GIS sistema, kako bi ga mogli koristiti i operateri u drugim službama kojima su isti podaci od značaja tokom svakodnevnog rada.
- Izrada potpuno novog seta GIS alata (za 32-bitnu verziju), formiranu na osnovu dosadašnjih iskustava i zahtjeva GIS korisnika.
- Puno testiranje i puštanje u rad GIS-a kanalizacije (64-bitna verzija), kao i integracija u GIS vodovodne mreže.

U 2017. godini izvršeno je povezivanje GIS-a sa Poslovnim informacionim sistemom PIS, na način da se potrošnja vode kod krajnjih potrošača direktno uzima iz PIS-a. Takođe, izvršeno je povezivanje GIS-a sa Telemetrijskim sistemom, čime su kreirane osnove uspostavljanja potpunog jedinstvenog Informacionog sistema u preduzeću, što je krajnji cilj informatizacije vodovodnih i kanalizacionih sistema.

3.11. Željeno i postojeće stanje

Izvršena je podjela cijelog vodovodnog sistema na DMA (mjerne) zone i podzone, kroz projekat MEG (Projekat okolišnog i ekonomskog upravljanja, koji implementira UNDP BiH, a finansira švajcarska Vlada). Ima ukupno 41 DMA zona. U toku 2018.-2019. godine smo uspostavili mjerenja i računali bilanse potrošnje vode u 19 DMA zona, a u planu nam je da u ovom planskom periodu izvršimo izgradnju i opremanje mjernih mjesta u minimalno 10 DMA zona.

U uspostavljenim DMA zonama se vrši monitoring protoka i pritiska. U nekoliko zona su ugrađeni i data logeri, tako da se vrši kontinuirano mjerenje i monitoring.

U GIS-u je definisana podjela svih podataka po sekcijama. Postoji mogućnost da se iz ukupnog GIS - a učitaju samo podaci iz neke sekcije, što se jednostavno postiže, na način da se u atributnim tabelama, odnosno u bazi podataka vodi pripadnost svih elemenata odgovarajućoj sekciji (DMA zoni). Navedena aktivnost se po pitanju potrošača provodi i u PIS-u (Bilingu).

4 . NEOPRIHODOVANA (neobračunata) VODA-NRW

Dosadašnja praksa prepoznaje gubitke vode (ili neprihodovana voda - engl. Non - Revenue Water) kao razliku između količine vode uvedene u sistem (zahvaćene/kupljene količine) i fakturisane (ili prihodovane - engl. Revenue Water) količine vode. Standardni indikator u ovom pristupu je prikaz gubitaka (neprihodovane vode) u % u odnosu na uvedenu količinu vode.

Međutim, ovaj način prikaza gubitaka vode ne daje realnu sliku problema tj. efikasnost upravljanja vodovodnim sistemom s gledišta gubitaka vode.

Krajem prošlog vijeka (službeno od 2000. godine) ustanovljena je nova metoda analize i kontrole gubitaka vode (danas tzv. IWA WLSG metodologija) od strane radne grupe za gubitke vode (nekada WLTF - water loss task force, a od 2010. WLSG – water loss specialist group) pod okriljem međunarodne institucije IWA, International Water Association (Međunarodno udruženje za vode), a ovaj pristup prihvatile su kasnije i druge vodeće svjetske organizacije; American Water Works Association; (Američko udruženje za vode), WHO (Svjetska zdravstvena organizacija), World Bank (Svjetska banka) i mnoge druge međunarodne i nacionalne asocijacije.

Temeljna novost koju je donijela IWA WLSG metodologija je Bilans vode i izračunavanje svih komponenti neprihodovane vode i standardizacija (unificiranje) pojedinih komponenti i terminologije. U svijetu, a i kod nas, do sada je u praksi bilo mnogo različitih metoda obračuna bilansa vode što je imalo za rezultat nemogućnost međusobnog razumijevanja i uspoređivanja. Posebna novost je izračun Stvarnih i Prividnih gubitaka. Kroz poznavanje tačnih količina ovog dijela bilansa vode moguće je i pravilno planiranje mjera i aktivnosti na njihovom smanjivanju. Vodovod je, u okviru MEG projekta, krenuo sa razradom ove metodologije izrade bilansa vode i smanjenja gubitaka.

4.1. Ciljevi

Na temelju analize postojećeg stanja i performansi, postavljeni su sljedeći ciljevi:

- Uspostavljanje strategije upravljanja neoprihodovanom vodom;
- Posmatrati vodovodni sistem po novoformiranim Sekcijama;
- Preventivna zamjena starih i dotrajalih cijevi;
- Periodično računanje vodnog bilansa i odabranih indikatora uspješnosti u oblasti upravljanja sa NRW. Odabrani indikator bi bili litri stvarnih i prividnih gubitaka, te UARL, CARL i ILL;
- Razvoj i uvođenje programa upravljanja pritiskom u mreži;
- Dugoročna ciljna vrijednost ILL je 4,0 za cijeli sistem i isti se može postići tek u dužem vremenskom roku;
- Dugoročna ciljna vrijednost postotka gubitaka je 35 % što se može postići sljedećim ciljnim vrijednostima po godinama:
 - Godina 2022 - 71%;
 - Godina 2023 - 70%;
 - Godina 2024 - 65%;
 - Godina 2027 - 55%.
- Digitalni sistem očitavanja stanja vodomjera.
- Ugradnja zonskih vodomjera sa kojima će se konstantno vršiti mjernje protoka i pritiska. Krajnji cilj jeste uspostava mjerenja u svim DMA zonama na vodovodnom sistemu.

5. Finansije

Ekonomsko - finansijski aspekt je definisanje metodologije formiranja prijedloga tarife zasnovan na pokrivanju odnosnih troškova, tarifni model povezan sa računovodstvenim sistemom, poboljšanje procesa naplate, determinisani troškovni centri, itd.

Jedan od glavnih ciljeva do 2022. godine je unapređenje finansijskog poslovanja preduzeća, koje treba usmjeravati ka sljedećim ciljevima:

- veća količina isporučene vode
- poboljšanje kvaliteta usluga u isporuci vode
- povećanje stope naplate
- povećanje broja korisnika priključenih na vodovodnu mrežu
- povećanje broja potrošača kojima se računi ispostavljaju na osnovu mjerenja potrošnje vode
- smanjenje gubitaka u vodovodnoj mreži (neobračunata voda)
- povećanje prihoda
- povećanje koeficijenta tekuće likvidnosti
- smanjenje tekućih dugova (električna energija, porezi i doprinosi)
- cijena vode
- praćenje troškova poslovanja
- tekuće i investiciono održavanje objekata i opreme
- izvršiti revalorizaciju svih stalnih sredstava, ažurirati knjigu osnovnih sredstava
- realno obračunatu amortizaciju ugraditi u tarifni model i namjenski koristiti.

5.1. Politika cijena

Željeno i postojeće stanje

Predlaže se sljedeći referentni nivo za ovu oblast:

- Detaljno je definisan i dokumentovan način proračuna cijena usluga snabdijevanja vodom i kanalizacijom na osnovu principa punog povrata troškova, te uzimajući u obzir platežnu sposobnost građana (npr. granica od 4% udjela visine računa za vodu u ukupnim prihodima porodice - u Evropi ova granica iznosi 6 %);
- Ne postoji unakrsno subvencioniranje između kategorija kupaca i/ili vrsta usluga;
- Dogovoren je mehanizam za prilagođavanje tarifa na osnovu dokumentovane metodologije.

5.3. Ciljevi

U cilju približavanja referentnom nivou uspješnosti, mogu se postaviti sljedeći ciljevi:

- Dokumentovana metodologija za obračun tarifa, zasnovana na pokrivanju odnosnih troškova, sa postepenim izjednačavanjem cijena za kategorije potrošača koje zapravo ne uzrokuju značajno različite troškove;
- Dokumentovana i transparentna procedura za promjene cijena (u saradnji sa interesnim grupama);
- Periodična analiza platežne sposobnosti građana, rezultati se koriste u tarifnoj metodologiji;
- Tarifni model je povezan sa računovodstvenim sistemom.

5.4. Računovodstvo

- Ciljevi

- Izraditi ili doraditi i unaprijediti sve interne akte koji se odnose na područja računovodstva, uključujući:
 - Pravilnik o finansijskom poslovanju,
 - Pravilnik o računovodstvenim politikama,
 - Pravilnik o poslovanju gotovim novcem,
 - Pravilnik o načinu arhiviranja podataka;
 - Pravilnik o internim kontrolama;
- Izraditi i provoditi prilagođeni kontni plan;

6. Budžet i izrada poslovnih planova

6.1. Ciljevi

- Uprava, uključujući rukovodioce svakog od sektora, je prošla obuku o bitnim elementima budžetiranja i poslovnog planiranja;
- Konsolidovani budžet i budžet po troškovnim centrima se priprema godišnje, kao i 1/2/3/6-mjesečno, te koristi za poboljšanje upravljanja;
- Analizira se provođenje budžeta i poslovnog plana i definišu su eventualno potrebne korektivne akcije;
- Osnovni modul za kapitalni budžet je u funkciji i predstavlja dio tarifnog modela.

7. Isporuka vode

Postojeće stanje je dosta dobro. I pored enormno velikih gubitaka raspolažemo sa dovoljnim količinama pitke vode trenutno i za budući razvoj. Kvalitet vode je zadovoljavajući. Planiramo i određena unapređenja u cilju očuvanja količina i kvaliteta vode za buduće generacije. Potrebno je:

- Voditi bazu podataka o količinama zahvaćene vode.
- Voditi bazu podataka o potrošnji el.energije na ispuštanjima vode.
- Razmotriti moguće uštede na pumpama u el. energiji.
- Razmotriti primjenu mjera zaštite u zoni zaštite izvorišta.
- Pridržavati se strategije razvoja grada Prijedora.
- Izraditi katastar uzorkovanja kvaliteta vode i zapis u adekvatnoj bazi podataka, koja treba da bude dostupna i građanima putem interneta.
- Generalno i nadležne gradske službe, prije svega komunalni inspektori i Vodovod, moraju odlučnije obavljati zadatke na očuvanju kvaliteta pitke vode na izvorištima.

7.1. Količina isporučene vode

R.b.	Opis	J.mj.	2021	2022	2023	2024	7/4 % povećanja
1.	Fakturisana voda – domaćinstva	m ³	1.922.748	2.057.000	2.090.000	2.090.000	108,7
2.	Fakturisana voda – privreda i budž. potrošači	m ³	170.124	185.000	185.000	185.000	108,7
3.	Fakturisana voda – zanatski sektor	m ³	120.932	130.000	130.000	130.000	107,5
	Ukupno	m ³	2.213.804	2.372.000	2.405.000	2.405.000	108,6

Planirana količina prodane vode 2024. godine je veća za 191.196 m³ ili 8,6% nego u 2021. godini. Na kraju planskog perioda domaćinstvima će se isporučiti 2.090.000 m³ vode što je u odnosu na baznu 2021. godinu više za 167.252m³ ili 8,7%.

Povećanje količine isporučene vode je iz razloga priključenja 3.373 novih potrošača. Od planiranih novih korisnika najveći broj priključaka je u 2022. godini 3.288. Novi potrošači koji će se priključiti su sa područja Omarske, završetkom projekta Crno Vrelo, dok će se 188 potrošača priključiti na sadašnji vodovodni sistem.

Što se tiče ostalih korisnika (privreda, zanatski sektor, budžetski potrošači) na kraju planskog perioda u odnosu na 2021. godinu količina isporučene vode je veća za 23.944 m³ ili 8,2%.

Od ukupne količine isporučene vode, domaćinstvima se planira isporučiti 2.090.000 m³ ili 86,9%, privredi i budžetskim potrošačima 185.000 m³ ili 7,7% i zanatskom sektoru 130.000 m³ ili 5,4%.

Plan djelovanja

- Kontinuirano snabdijevanje potrošača vodom 24 sata
- Obezbjedenje potrebnog pritiska u mreži
- Priljučak novih potrošača zbog realizacije projekta vodosnabdijevanja Prijedora
- Realizacija projekta Crno Vrelo i priključak novih potrošača sa područja Omarske i okolnih naselja
- Realizacija projekta EiB

7.2. Kvalitet usluga

Bolji kvalitet usluga podrazumijeva 24 sata kontinuirano snabdijevanje pitkom vodom potrebnog kvaliteta. Efikasnije i brže otklanjanje kvarova kako na vodovodnoj tako i kanalizacionoj mreži. Kod izvršenja usluga korisniku usluge obezbijediti sve potrebne i tačne informacije.

Plan djelovanja

- Obezbijediti vodosnabdijevanje bez prekida osim u slučajevima otklanjanja kvarova
- Kvarove otklanjati po saznanju u kratkom roku
- Obezbijediti da mišljenje potrošača o izvršenim uslugama bude pozitivno
- Primjedbe potrošača o izvršenim uslugama otklanjati

7.3. Naplata

R.b.	Opis	2021	% napl.	2022	% napl.	2023	% napl.	2024	% napl.
1.	Voda sa kanalizacijom – domaćinstva	3.795.846	100,5	4.077.748	95,0	4.407.173	93,5	4.483.299	95,0
2.	Voda sa kanalizacijom – privreda i budž. potroš.	732.659	105,0	461.210	96,0	480.427	100,0	480.427	100,0
3.	Voda sa kanalizacijom – zanatski sektor	506.587	99,5	468.884	96,0	476.210	97,5	483.537	99,0
	Ukupno	5.035.093	101,1	5.007.842	95,2	5.363.810	94,4	5.447.263	95,7

Plan djelovanja

- Naplata potraživanja je od izuzetne važnosti za preduzeće i predstavlja najosjetljiviji aspekt poslovanja. Da bi preduzeće efikasno poslovalo mora se postići najmanje 90% naplativosti potraživanja.
- Potraživanja iz prethodnog perioda trebaju da se naplate uz mogućnost dijela otpisa potraživanja.
- Svakom potrošaču redovno svakog mjeseca dostavljati račun za utrošenu vodu.
- Neredovne platiše obavještavati o kašnjenju plaćanja računa.
- Većim dužnicima omogućiti potpisivanje reprograma.
- Dug naplaćivati pokretanjem sudskog spora.
- Isključivati sa vodovodne mreže veće dužnike.
- Provoditi sve metode prinudne naplate.

7.4. Broj korisnika

R.b.	Opis	2021	2022	2023	2024	% poveć. 6/3
1.	Domaćinstva	21.782	25.030	25.050	25.100	115,2
2.	Privreda i budžetski potrošači	466	475	480	480	103,0
3.	Zanatski sektor	1.469	1.500	1.500	1.510	102,8
	Ukupno	23.717	27.005	27.030	27.090	114,2

Plan djelovanja

- Priključenje novih potrošača na postojećoj izgrađenoj mreži
- Proširenje područja pružanja usluga:
 - Područje Gornji Orlovci
 - Područje Stari voćnjak
 - Područje Omarske
- Redovno ažuriranje evidencije potrošača

Proširenje vodovodne mreže omogućuje priključenje preko 3.000 novih potrošača.

7.6. Obaveze

R.b.	Opis	2021	2022	2023	2024	index 6/3
1.	Dugoročne obaveze	4.728.533	4.388.533	3.963.533	3.538.533	74,8
2.	Kratkoročne obaveze	597.211	657.300	663.088	649.826	108,8
3.	Dugoročna rezervisanja	5.752.006	5.746.003	5.732.003	5.728.803	99,6
	Ukupno:	11.077.750	10.791.836	10.358.624	9.917.162	89,5

Ukupne obaveze na početku 2022. godine iznose 11.077.750 KM i to:

- kratkoročne obaveze 597.211 KM
- dugoročne obaveze 4.728.533 KM
- dugoročna rezervisanjan 5.752.006 KM

Kratkoročne obaveze su: obaveze prema dobavljačima 140.839,00 KM, kratkoročni kredit 62.238,00 KM i ostale obaveze 394.134,00 KM.

Dugoročne obaveze su: obaveze po korištenom kreditu 680.000,00 KM i obaveze prema „Elektrokrajini“ A.D. Banja Luka za neplaćenu električnu energiju u iznosu od 4.048.533,00 KM.

Plan djelovanja

- Smanjenje dugova.
- Redovna mjesečna otplata kredita.
- Obaveze prema ZP „Elektrokrajina“ A.D. Banja Luka otplaćivati prema potpisanom Ugovoru br. 1/14 i Aneksu I ugovora o reprogramiranju duga po računima za utrošenu električnu energiju.
- Dugoročna rezervisanja su obračunate nenaplaćene kamate od strane ZP „Elektrokrajina“ A.D. koje će biti otpisane nakon što „Vodovod“ A.D. u cijelosti izmiri obaveze po potpisanom Ugovoru br. 1/14.

7.7. Cijene vode i odvodnje

R.b.	Opis	J.mj.	2020	2021	2022	2023	% poveć. 7/4
1.	Voda sa kanalizacijom - domaćinstva	KM/m ³	1,41	1,39	1,39	1,39	(1,4)
2.	Voda sa kanalizacijom – budž. potrošači	KM/m ³	2,08	2,06	2,06	2,06	(0,9)
3.	Voda sa kanalizacijom – ostali potrošači	KM/m ³	2,75	2,73	2,73	2,73	(0,7)
4.	Naknada vodovodnu infrast.	KM/m ³	2,00	4,00	4,00	4,00	100,0

Sadašnje cijene ne mogu da pokriju sve troškove na isporuci vode. U navedenoj tabeli je prikazano kretanje cijena po kategorijama potrošača. Planirano je povećanje u fiksnom dijelu cijene, dok je za varijabilni predviđeno smanjenje cijene za 0,02 KM za sve kategorije potrošača.

Naknada za održavanje vodovodne infrastrukture će kroz određeni niz godina rasti kako se bude povećavala amortizacija tj. vrijednost osnovnih sredstava, kroz prenos imovine.

Plan djelovanja

- Cijena vode treba da obezbijedi plaćanje svih obaveza na eksploataciji i distribuciji vode
- Cijena vode treba da obezbijedi sredstva i za proširenu reprodukciju
- Veća sredstva za održavanje vodovodne i kanalizacione mreže treba da se obezbijede kroz uvođenje posebne naknade za održavanje vodovodne infrastrukture (zahtjev prema skupštini Grada biće upućen polovinom 2022. godine).

7.8. Prihodi i rashodi

Prihodi i rashodi

R.b.	Opis	2021	2022	2023	2024	index 6/3
1.	Prihodi od vode	2.772.033	2.877.140	2.917.419	2.920.000	105,3
2.	Prihodi od kanalizacije	501.744	517.400	517.500	517.500	103,1
3.	Prihodi od mrežarine	586.039	997.785	1.297.440	1.300.320	221,9
4.	Ostali poslovni prihodi	716.347	801.104	809.115	817.206	114,1
5.	Poslovni prihodi	4.576.193	5.193.429	5.541.474	5.555.026	121,4
6.	Finansijski i ostali prihodi	496.367	498.000	507.960	518.119	104,4
	Ukupno prihodi	5.072.560	5.691.429	6.049.434	6.073.145	119,7
7.	Troškovi materijala	236.940	278.600	281.386	284.200	119,9
8.	Troškovi energije i goriva	650.776	859.200	867.792	872.130	134,0
9.	Bruto zarade radnika	2.305.978	2.515.760	2.641.548	2.773.625	120,3
10.	Ostali materijalni troškovi	239.343	236.130	238.491	240.876	100,6
11.	Amortizacija	248.379	348.500	388.500	428.500	172,5
12.	Ostali nematerijalni troškovi	307.696	324.468	327.712	331.000	107,6
13.	Poslovni rashodi	3.989.111	4.562.658	4.745.429	4.930.331	123,6
15.	Finansijski rashodi	31.855	26.420	23.120	19.820	62,2
16.	Ostali rashodi	1.032.476	1.089.500	1.265.385	1.101.994	106,7
	Ukupni rashodi	5.053.443	5.678.579	6.033.934	6.052.145	119,8
	Dobit	19.117	12.850	15.500	21.000	109,8
	Gubitak					

Realizacijom planiranih projekata ostvariće se i povećanje prihoda. Povećanje prihoda planira se po osnovu povećanja količine isporučene vode i po osnovu povećanja cijene usluga. U 2022. godini prihodi se planiraju u iznosu 5.691.429,00 KM. U strukturi prihoda poslovni prihodi su 5.193.429,00 KM, a finansijski i ostali prihodi su 498.000,00 KM. Poslovni prihodi su prihodi od prodaje vode 4.392.325,00 KM, prihodi od usluga 801.104,00 KM. Finansijski prihodi su prihodi od obračunatih kamata za neplaćanje izvršenih usluga u ugovorenom roku. Ostali prihodi su prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja.

Troškovi poslovanja u 2022. godini planiraju se u iznosu 5.678.579,00 KM. U strukturi troškova poslovni rashodi su 4.562.658,00 KM ili 80,3%, a finansijski i ostali rashodi 1.115.920,00 KM ili 19,7%. U planiranom periodu planira se povećanja otpisa potraživanja zbog primjene MRS 9.

Plan djelovanja

- Zbog novih 3.373 priključaka količina vode 2024. godine povećaće se za 191.196 m³ ili 8,6% u odnosu na 2021. godinu.
- Zbog povećanja priključaka, fakturisane količine vode i promjene cijene vode, u 2024. godini obezbjediće se povećanje prihoda za 1.000.585,00 KM u odnosu na 2021. godinu.
- Stopa rasta poslovnih rashoda pratiće stopu rasta poslovnih prihoda.
- U poslovnim rashodima, najveću stopu rasta će imati utrošeni materijal (rekonstrukcija i izgradnja vodovodne infrastrukture), energija i gorivo, bruto zarade radnika i amortizacija (prenos osnovnih sredstava kojim upravlja Vodovod).
- Finansijskom konsolidacijom preduzeća omogućiti da se potraživanja koja su sporna otpišu da bi finansijski izvještaji bili realno iskazani.